

קסד א ב ג מו פי"ח
מלכות גולה
ואפיה הלכה ט י ועין
גמ"מ סג עשין עד
טו"ע ח"מ ס"ה סעף
ד:

קסד ד מ"ח שם הלכה יא
סג ע"ש ועו"ע
ס"ה סעף י"ח ועו"ע
א"ה"ע ס"י ק"י סעף ב:

בריייתא כבריא דלמא כתבה להאי ולא יהביה ליה. היינו ללא
כאזי דלדידיה אמאי לא נהדר כיון שהוא רוצה
דעזי דתמוזי וזין לו היכא דמטא שטרא לדיה ואזי יתך
כרז זכר דבסמוך א: **והא** אידי ואידי דיייתקאות קתני. וא"ת
ולפרוך נמי והא מתנות קתני וואר"ת
דמיירי מתני' ג' פסירש שנותן לו גוף
ופירי מהיוס אס לא יחזור עד לאחר
מינה דמני הרז ביה ורש"י דחק לפרש
דגזי מתנות אפי' אס אמר תנו אין
נותנין וה"פ דמתניתין שאני אומר
כמוזין היו ונמלך עליהם שלא לתנן
והיזי לאניש אחרינא ועמה רוצה
לחזור צו מן השני ולמנה לראשון
לפיכך אפילו אס אמר תנו אין
נותנין אכל דיימיקי אס אמר תנו
נותנין דאפילו נמלך ומנן לאחר יכול
לחזור וקשה לפירושו דל"כ פירוש
דנמלך דמתני' יהיה בשני עניינים ותו
לעיל גזי גט דייק אס אמר תנו
נותנין אפילו לזמן מרובה לפרש"י
מטו און נותנין אלא לשון ונמלך
משמע שעתה אינו רוצה כדפרישית
לעיל (י"ח. ד"ה א): **ובתרא** אבוה
כתבה איהו לאניש אחרינא. מינה
אמאי לא אמרינן נמי שנתנה האב
תולה במתנת שכיב מרע ואח"כ האב
עמנו כמזה להאי ולא יהבה ליה ומת
האב ונתקיימה המתנה לראשון והצן
רוצה שיהיה לשני: **מצא** שובר
בו' וליחוש דלמא כתב לית בניסן
בו' וא"ת לפרוך על מתני' דגט
פשוט (ב"ב דף קסו.) דכותבין שובר
לאשה וכ"ת לא מיישנין אלא היכא
נפול ואתרע הא פריך לעיל (ב"ב) גזי
כותבין שטר ללוה אע"ג דליכא
רעותא וי"ל דמזי לדחויי בשטרי
הקנאה אכל הכא אי בשטרי הקנאה
מיירי כי אין האשה מודה נמי יחזיר
לבעל דאין אשה מודה משמע אפילו
אינה אומרת שהיא מנויין אלא אומרת
שכתבה ליתן ולא נתנה ואומרת עמה
אל תתנו לפי שנמלכה דומיא דמלכא
שוכרין דמתניתין דלא יחזיר שאני
אומר כמוזים היו ונמלך לו':
ש"מ

הא כבריא והא בשכיב מרע מתניתין
דקתני הא אמר תנו נותנין בשכיב מרע
דבר מהדר הוא דאמרינן מאי איכא למימר
דלמא כתבה מעיקרא להאי ואמליך ולא
יהבה ניהליה והדר כתבה לאניש אחרינא
ויהביה ניהליה השתא קא הדר ביה מההוא
דיהבה ניהליה אי במתנת בריא יהבה ליה
לית ליה פסידא דכי נפקא תרתי בברייתא
זכי דהא הדר ביה מקמייתא אי במתנת
שכיב מרע נמי יהבה ניהליה לית בה
פסידא דבתרייתא זכי דקא הדר ביה
מקמייתא כי קתני בברייתא אע"פ ששניהם
מודים לא יחזיר לא לזה ולא לזה כבריא
דלאו בר מהדר הוא דאמרינן דלמא כתבה
להאי מעיקרא ואמליך ולא יהבה ליה והדר
כתבה לאניש אחרינא ויהבה ליה השתא
קא הדר ביה מההוא דיהבה ליה ופכר
מהדר לא מציעא הדרנא בי אימר להו
דאנא להאי יהבתא וניהדרו ניהליה כתבא
כי היכי דכי מפיק האי כתבא דקדים זכה
ביה הוא אלא אמרינן ליה אנן האי כתבא
לא יהבינן ליה להאי דלמא מכתב כתבת
מיהב לא יהבת ניהליה ויהבת לאניש
אחרינא וקא הדרת ביה אי לא יהבתה
לאניש אחרינא וקא בעית דתתבה להאי
כתיב ליה השתא כתבא אחרינא ויהביה
ניהליה דאי יהבת לאניש אחרינא לית בה
פסידא דקדים זכי מתקוף לה רב זבד והא
אידי ואידי דיייתקאות קא תני אלא אמר
רב זבד הא והא בשכיב מרע ולא קשיא
הא ביה והא בבריה מתניתין דקא אמר
תנו נותנין בדידיה דבר מהדר הוא דאמרינן
א"נ יהבה לאניש אחרינא לית בה פסידא
דקמא ובתרא בתרא זכי דהא הדר ביה
מקמא כי קא תני בברייתא אע"פ ששניהם
מודים לא יחזיר לא לזה ולא לזה בבריה
דאמרינן דלמא כתב אבוה להאי ואמליך ולא
יהביה ניהליה ובתרא אבוה כתב איהו לאניש
ש"מ

הא צריא. שהיה שטר מתנת צריא ללא כתיב ציה כדקציר ורמי
בערסיה (א) כדן שכותבין בשטרי מתנות שכיב מרע א: **דבר**
מהדר הוא. שיכול לחזור במתנתו. אס כתב שני שטרות השני
זכה שהרי חזר צו מראשון: **אי צמטנס צריא יהבה ניהליה.** להלוא
צמטנס: **לית ליה פסידא.** כהאי שטרע
דמהדרא ליה להאי: **צריא.** כגון
שהיה השטר זה הנמלכ מתנת צריא
שהוא זכה לשטר המאומר לו שאינו
יכול לחזור במתנתו: **דאי יהבסיה**
לאניש אחרינא לית ליה פסידא.
בשטרע דכתבת השתא דמלך דקדים
שטריה זכה: **ציה.** שעדיין הוא קיים
ואמר תנו לזה: **הא צריא.** שמת
מחלו זה צנו אומר החזירנו: **דבר**
מהדר הוא. ממתנה זו אס חזר צו
לאחר שיאלו שני שטרות צ"ד זכא
האחרון: **א"נ יהבה.** שזכ לאניש
אחרינא צמטנס צריא: **לית ליה**
פסידא. להלוא צמטנס צהאי שטרע
דמהדרנא ליה להאי: **כסנא איסו.**
הצן: **דהוא קדים.** שיהא שטר קודם
דכיון דמת אצו מחלו זכה משנתנה
לו: **ונפלוג צהדיה.** אכלוק עמו
בקנוטא זו: **קמא זכא.** מאחר ששני
השטרות יאלו משמך הקודם זכה
שמתנת צריא הס. והשתא דאוקימנא
טעמא דלא יחזיר משום דלמא כתבה
להאי ואמליך ולא יהבה ליה והדר
כתבה לאניש אחרינא ליכא למרמי
אמתנות ולא מידוק מתני' גזי מתנות
הא אמר תנו נותנין דכי נמי אמר
תנו שייך למימר טעמא דלא יחזיר
משום שאני אומר כמוזין היו ונמלך
עליהן שלא לתנן והדר כתבה לאניש
אחרינא וגזי דיייתקאות ע"כ אס
אמר תנו נותנין אס הוא קיים דהא
מלה תנא דידן טעמא משום שאני
אומר נמלך עליהן שלא לתנן ואי
נמי הכי הוה דנמלך השתא אס
אמר תנו נותנין דליכא למימש למידי
וה"ק מלך דיימיקי או מתנה לא
יחזיר שאני אומר כו' והיכא דאמר
תנו [אין שייך למימר לא יחזיר משום
טעמא דשאני אומר כגון מתנת
צריא או שכיב מרע ומת וצריה
קאמר תנו ששמי' ממתני' דלא יחזיר
ולא דייקין האמר תנו נותנין והיכא
דלא שייך למימר שאני אומר כגון
שכיב מרע שלא מת מחלו דייקין
האמר תנו דבעל שאני אומר הלכך
נותנין: **מלא שוכר.** שכתבה אשה
לבעלה התקבלתי כמוזתי ועודה
תחמיו: **ולא נסנא עד פשרי.** והוא
לא פרע עד ששרי: **ואולה.** איהי
בעודה תחמיו צין ניסן לתשרי:
וזנסה לפסוזה. לאחר: **צנוס**
הגאס. כלומר צול לפי שנותן מעותיו
בספק שאס תמות היא יירשנה בעלה
ויפסיד מי שלקחה ואס ימות בעלה
או יגרשנה יהיה לוקח במקומה
ויגבה כתובתה ושזכ לא היה לבעלה
לפרוע לה הכמוזה אלא ללוקח
ושוכר שנכתב בשמה אינו כלום:
המיוחדת לכמוזה שלא כדן:
ש"מ

16 ס"א ולחלו ולפוק מינה
דהאי וכו' הוא כה"ש.
רש"ל ט בכת"י אחד,
ואתא למפסד לקוחות.
והוא לשון יפה והגון.
דק"ט, א (ב"ב קנב.).

הנהרות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה הא
צריא וכו' בערסיה כדדך
שכתבין:

רבינו הגנאל

מתני' דייקת מינה הא
אמי' תנו נותנין. במתנת
שכיב מרע, שאפי' נתנם
לאחר אי הדר ביה בר
מיהדר הוא, דליכא פסידא
כלל. ברייתא כבריא ללא
בר מיהדר הוא, דחיישנין
דילמ' כתבה להאי
מעיקרא ולא יחב ליה
שטרא, והדר כתבה
לאניש אחרינא ויחב ליה
שטרא, והשתא בעי
למיהדר כמה דדיב
לבתרא, ועבר קינוייתא
בהרי קמא, ומשום הכי
מודה ליה, לפיכך תני לא
יחזיר, ואצ"ג דאתקף עלה
רב זבד והא מתניתא נמי
דייתקאות קתני, אלא הא
והא בשכיב מרע, ולא
קשיא, מתני' בירידה דבר
מיהדר הוא, ברייתא
באברה וכו'. ופשוטה היא.
ת"ר, מצא שוכר, בוטן
שהאשה מודה יחזיר לבעל.
וניחוש דילמ' כתבה בניסן
ולא נתנה לו השטר עד
תשרי, וכתבה לכתובה
בני בני, ומפיק לשובר
דכ"ו בניסן ומכיל ליה
לכתובה אמ' רבא,

מוסף תוספות

א. הא ביה הא באבוה.
שכ"ל. ב. והיכי מצו
לאוקומי מתני' בשכיב.
רע"א. ג. דלא קני כלל
עד לאחר מיתה ובגון. כ"ן.
ד. (שפירש"ם מהיום ולאחר
מיתה דגופה קני ליה
מהיום שאם רצה הנותן
למכור או ליתנו לאחר
אינו יכול, אבל פירות לא
קני המקבל עד לאחר
מיתה. רש"י.

שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא

כא.

עין מושפט נר מצוה

קעו א ב מיי פטו
מלכות מלוה וזה
הלכה ט סמנ עשין ד
טו"ש ח"מ ס"ה סה ספס
יז:
קעו ג מיי שם הל' מ
טו"ש ע"ש סה ספס
יט:
קעו ד מיי שם הל' י
טו"ש ע"ש סה ספס
כ:
א ה מיי פטו מלכות
גולה ופתי הל' מ
סמנ עשין עד טו"ש ח"מ
ס"ה רכס ספס ז:
ב ו מיי שם פטו הל' ב
טו"ש ע"ש סה ספס ו:
ג ז מיי שם פטו הל' ג
טו"ש ע"ש סה ספס ט:
ד ה מיי שם פטו שם
ספס ו:
ה ט מיי שם הלכה יא
טו"ש ע"ש סה ספס טו:
ו י כ מיי שם הלכה ח
טו"ש ע"ש סה ספס ז:
ז ל מ נ מיי שם הל' יב
סמנ שם טו"ש ח"מ
ס"ה רכס ספס ז:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ולו וכו' ס'
אין זו סימן, ניב ע"ל דף
כג סוף ע"א:

לעו רש"י

ריש"י א' [ריש"י טו"ש].
אגרות פשוטן סרוק.
פופ"ר [פופ"ר טו"ש].
אגרות פשוטן סרוק.

מוסף תוספות

א. מתנגלות ברעלי אדם
וברעלי בהמה. לא"ש סימן
ב. א. [ומ"ב] לא ידעו
שם שמא ימצאו נכרי או
ישראל חשיי ריטום. לא"ש
סימן ג. ג. לפי שאין דרך
בעה"ב ללוש עינה
מרוכה ואינו יכול למלא
הוא לבדו תנור אחד
אא"כ יהיו חתומים ומושם
עשרה בעלי בתים ומשום
הכי צריכין סימנים
משונים זה מזה. ריטו
יימון. ז. דציבורי פירות
לא מנשפין וכו'
ומטבשות נמי מתוך
חשיבתן כל מי שמוצא
אותן ראשון נוטלם. רש"י
לקמן כג: יע"ש מוס' ה"א
ז. אבל דרך הארון במקום
הפקדו ברובי שאין בו סימן
מתיאשים הבעלים מהם.
מוס' ה"א"ש. ד. ברשות
הרבים מידרסי ומתקלקל
סימן שלהם. מוס' ה"א"ש.
א. פי' אינו רשאי לבעור
מעליהן אלא צריך
להגבילן. מוס' לקמן כג.
ו. וכאלו אמר ר' יצחק
ריש"י. ט. וכדרך נפילה
שלא מדעת הוא ואינו
יארש. מו"ק לריש"י.
י. בארש מדעת הדיוט.
מו"ק לריש"י. יא. שלשה
ימים. והדר אקשין היכי
דמי. וכיון דקשאי ליה
היכי דמי אמאי בעי
מעיקרא לעולם. אלא. ר"ן.
יב. והדר פריך ממתני'
[והתנן ארבע אמות. ר"ן].
אצ"כ דשאל וכמה. מוס'
ה"א"ש. יג. וכן קביים
בשמונה אמות לא קאמר
בשמונה על ארבע אלא
בשמונה על שמונה. מוס'
ה"א"ש.

א"ל מציעאות ש"ו: בריכות ברה"ר. ככריכות דוקא מפליג בין
רה"ר לרה"י משום דלמ"ד [לקמן כג:] סימן העשוי לידרס
הוי סימן ומקום הוי סימן מיירי כהא דליכא הוי ומקום נמי לא
הוי סימן זרה"ר משום דמנשפין א' וזרה"י הוי מקום סימן ומי
להכריז ומיירי דלאשכח דרך הינוח ב
וככרות של נחמוס ועיגולי דבילה
אין זהם סימן והוי שלו אף זרה"י
ומיירי דמלאך דרך נפילה ולכן לא
הוי מקום סימן וא"ת אמאי נקט
כריכות דלאשכח דרך הינוח טפי
משאר דמיירי דרך נפילה וי"ל
דכריכות מיירי דיקרי לניון לא א"הוה
שיפלו שלא מדעת אלא כשעומד לפוש
מניה לארך ושכחם שם וככרות של
זרה"י יש להן סימן דבעלי בתים
רגילים דכריכות סימן וככרותיהן וכן
אפילו זרשות הרבים חייב להכריז
דסימן העשוי לידרס הוי סימן וזיבורי
מעוט ופירות דהוי מקום סימן אף
זרה"ר כדלמ"ד לקמן משום דלא שייך
בהו מנשפין א' ואם תאמר כריכות
זרה"ר דמיירי דרך הינוח היאך
לוקחם הא אמרינן לקמן ט' ספק
הינוח לא יטול וכל שכן ודאי הינוח
וי"ל דה"מ כשמלאך במקום מונגע
ומשמר דלא יטול (א) אם אין זו סימן
ואם יש זו סימן נוטל ולמ"ד
לקמן כג:) סימן העשוי לידרס לא
הוי סימן ומקום נמי לא הוי סימן
מיירי ככריכות שיש בהם סימן ולכן
זרה"י מכריז וככרות של נחמוס
ושאר דמתמינן לית בהו סימן ולכן
אף זרה"י הם שלו וככרות של זרה"י
שיש בהם סימן חייב להכריז אף
זרה"ר דאין עשוי לידרס משום דאין
מעבירין על האוכלין וכולהו מתני'
מיירי בין דרך נפילה בין דרך הינוח
וא"ת כריכות אי דרך נפילה היא אם
כן אינו יודע היכן נפלו וזרשות
היחיד אמאי צריך להכריז הא מתיאש
סבבור זרה"ר נפיל וי"ל דלע"פ
שאינו יודע לכיון המקום יודע הוא
אם נפל זרשות הרבים או

הדרן עלך שנים אוחזין

א"ל מציעאות שלו ואלו חייב להכריז אלו
מציעאות שלו המצא פירות מפורזין
ימעות מפורזות יכריכות ברשות הרבים
יעגולי דבילה ככרות של נחמוס
מחרוזות של דגים וחתיכות של בשר וגזיו צמר
הלקוחין ממדינתו ואניצי פשתן ולשונות
של ארגמן הרי אלו שלו דברי רבי מאיר
ר' יהודה אומר כל שיש בו שינוי חייב
להכריז כיצד מצא עגול ובתוכו חרס
כבר ובתוכו מעות רבי שמעון בן אלעזר
אומר כל כלי אנפוריא אין חייב להכריז:
ג' מצא פירות מפורזין וכמה א"ר יצחק קב
בארבע אמות היכי דמי אי דרך נפילה
אפילו טובא נמי ואי דרך הינוח אפילו
בציר מהכי נמי לא א"ר עוקבא בר המא
במבנשתא דבי דרי עסקינן קב בארבע
אמות דנפיש טרחייהו לא טרח איניש ולא
הדר אתי ושקיל להו אפקורי מפקר להו
בציר מהכי טרח והדר אתי ושקיל להו ולא
מפקר להו בעי רבי ירמיה חצי קב בשתי
אמות מהו קב בארבע אמות טעמא מאי
מושום דנפיש טרחייהו חצי קב בשתי אמות
כיון דלא נפיש טרחייהו לא מפקר להו או
דלמא משום דלא חשיבי וזו חצי קב בשתי
אמות כיון דלא חשיבי מפקר להו קביים
בשמונה אמות מהו קב בארבע אמות
טעמא מאי משום דנפיש טרחייהו וכ"ש
קביים בשמונה אמות כיון דנפיש טרחייהו
טפי מפקר להו או דלמא משום דלא חשיבי
וקביים בשמונה אמות כיון דחשיבי לא
מפקר להו ואי קב שומשמין בארבע אמות
מהו קב בארבע אמות טעמא מאי משום דלא
חשיבי לא מפקר להו או דלמא משום דנפיש
טרחייהו וכ"ש שומשמין כיון
דנפיש טרחייהו טפי מפקר להו קב רמוני
בארבע אמות מהו קב בארבע אמות דלא
חשיבי קב רמוני בארבע אמות וקב רמוני
בארבע אמות מהו קב בארבע אמות וקב רמוני
בארבע אמות כיון דלא נפיש טרחייהו לא
מפקר להו מאי יתיקו: איתמר

לגמור אכל קב זרעב אמות יש לו טורח ללקוט הכל ואין מלקט כלל אי נמי קב זרעב אמות על צ' אמות א':

דשיילין להו. אם ראו הפרעון. ואם לאו נאמן המלוה לומר שלא
כתב אלא להיות מוכן לכשיפרע: עדי קיום. שכמו הנפק דבי
דינא לא מקיימי ליה אלא א"כ פרע: סמפון שיש עליו עדים.
בעדי קיום מוקמינן לה: יפקיט צומומו. ואפי' יולא מתחת יד
מלוה כשר: אין עליו עדי קיום.
אכל עדים חמומין עליו: ויולא מהסא
ידי שליט. שאין הלוה מוציא ולא
המלוה אלא שליט שביניהם נאמן:
או שילא אחר היסוס שטרות. שילא
לפנינו כשהוא כתוב בשטר חוב
אחר החמימה כשר: דהא הימניה
מלוה לשליט. דעל כרחך אין
כותב שובר אלא מלוה והוא מספרו
ליד השליט:

הדרן עלך שנים אוחזין

אלו מליאות. מלא פירות מפורזין.
נתיאשו הבעלים מהן כדלמ"ד

בגמרא והפקד הן: מעוט מפורזות.
הואיל ואין להם סימן ניכר אלאושי
מיאש והוה להו הפקר. וזהו טעם
כולם: כריכות. עומרים קטנים כמו
מאלמים אלומים ומתרגמינן זירושלמי
מכרך כריכן (זרעית ז): זרה"ר.
אמנה דשין עלייהו ואם היה סימן
נקשר עליהן הרי הוא נשמת: של
נחמוס. כל ככרות הנחמומין שוין
אכל ככרות של בעל הבית יש בהן
סימן: ממדינתן. כמות שהן גוזרות
כשאר כל גזות המדינה לאפקייהו הבאות
מבית האומן כדקתי סיפא: אנוני
פשוט. ריש"י א' אשכנז ומקומינו
פופ"ר: ולשון של ארגמן. אמר סרוק
ומשך כמין לשון זכוב ארגמן
ומזויין הן: מלא עיגול של דבילה:
אנפוריא. בגמ"י מפרש: ג' וכמה.
חשוב פיזור: קב מפוזר זרעב
אמות אכל צ' אמות לא היה פיזור
וטעמא מפרש ואזיל: אי דרך נפילה.
אם מלאש דרך נפילה שיש לדעת
שלא הונחו שם מדעת אלא נפלו:
אפילו טובא. מקב נמי דקיון דאין
בהן סימן אלאושי מלאש: ואי דרך
הינוח וכו'. ט' עמיד לחזור וליתכן:
במנשפין דבי דרי. זשעת אסיפת
רגות וכלן דשן זעליקן ושאלו את
העיקר ונתתו אלו: נפיש טרחייהו.
קצנן: זליר מהכי. אם היה פזרן
פחות מכן: משום דלא חשיבי.
עליה קב פירות לטרות עליהן טורח
קיצון של זרעב אמות: שומשמין.
דקין מלאש יש טורח בקיצוץ ויתר
מתטין אכל דמיהן יקרינן: ט' תמריס
ורמונין גסיס הן ואין טורח בקצוץ:
יאוש

עליו עדים כשר. ופרק.
מא עירם דקתי עדי
קיום. הכי נמי מסבוחא
וכי. גופא. סימפון שיש
עליו עדים יתיקם
בחתמו. אוקאנא יתיקם
מחומי. אם מעדיין
שפירע בפניהם. אין עליה
עדים. כלמי' אינו יודעין
העדים לא סמכין עליה.
ואם יוצא מתחת ידי
שליט. ואם הלוה השליט
טורח אלו הלוה למלוה.
מינו דאי בני השליט
למתבתיה ללוה. כי אמ'
פריעה מהדין. וכן אם
נמצא זה היסמפון כתי'
בעטו חוב צעמו אחר
חתימת עדי השטר של
דאי לא דפריעה לא היה
מרע ליה לטרחיה. הדרין

עליו עדים כשר. ופרק.
מא עירם דקתי עדי
קיום. הכי נמי מסבוחא
וכי. גופא. סימפון שיש
עליו עדים יתיקם
בחתמו. אוקאנא יתיקם
מחומי. אם מעדיין
שפירע בפניהם. אין עליה
עדים. כלמי' אינו יודעין
העדים לא סמכין עליה.
ואם יוצא מתחת ידי
שליט. ואם הלוה השליט
טורח אלו הלוה למלוה.
מינו דאי בני השליט
למתבתיה ללוה. כי אמ'
פריעה מהדין. וכן אם
נמצא זה היסמפון כתי'
בעטו חוב צעמו אחר
חתימת עדי השטר של
דאי לא דפריעה לא היה
מרע ליה לטרחיה. הדרין